

drainage meliorations is realization of crop-industrial works, also at this period was reconstructed old drainage systems, moreover took nature-conservative measures at the almost completely stoppage of new meliorating building.

Key words: melioration, land drying, land improvement, drying systems, hydro-meliorating activities, hydro-holdings, waterlogged and overwetted lands, crop capacity of the fields.

Рецензент: проф. Сивий М.Я.
УДК 502.4 (477.83)

Надійшла 16.04.2013р.
Надія КЕПЕНЯК

ДО ІСТОРІЇ СТВОРЕННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ "СКОЛІВСЬКІ БЕСКИДИ"

Подано коротку характеристику використання сучасної території НПП "Сколівські Бескиди" в час, коли вона не належала до території природо-заповідного фонду. Описано передумови створення національного природного парку, охарактеризовано часові аспекти формування національного природного парку в Бескидах починаючи від існуючого тоді ландшафтного заказника місцевого значення "Зелеміль" та заповідного урочища "Дубинське", які стали основою для подальшого розвитку заповідної справи в регіоні, до 11 лютого 1999 року, коли всі питання щодо створення НПП у Бескидах були остаточно вирішені. Тут також датовано перебіг подій щодо створення НПП "Сколівські Бескиди", яке розпочалось ще у 70-их роках ХХ ст. В процесі створення НПП "Сколівські Бескиди" були і деякі відомчі неузгодження, про які описано на сторінках цієї статті. Тут також висвітлено роль окремих осіб у реалізації ідеї створення парку і трансформацію назви сучасного НПП "Сколівські Бескиди".

Ключові слова: національний природний парк "Сколівські Бескиди", історія створення, лісовий заказник "Зелеміль", заповідне урочище "Дубинське", ВО "Львівліс".

Постановка проблеми у загальному вигляді. Аналіз комплексу проблем розвитку національного природного парку "Сколівські Бескиди" ми пропонуємо розглянути через ретроспективний аналіз дослідження території парку та історії його становлення. Аналіз сучасних та майбутніх проблем парку повинен базуватись на знаннях історії формування національного природного парку та дослідження його території.

Завдання:

- проаналізувати використання досліджуваної території в час, коли вона не належала до територій ПЗФ України;
- описати передумови створення національного природного парку;
- охарактеризувати часові аспекти формування та встановлення меж НПП;
- проаналізувати вивчення історії НПП "Сколівські Бескиди" окремими дослідниками та науковцями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Історією НПП "Сколівські Бескиди" на даний час активно займається працівник Національного лісотехнічного університету України Кричевська Е.А., аспіранткою готується до захисту дисертація даної тематики. Значний внесок в дослідження історії парку вніс науковий співробітник Інституту екології Карпат НАН України, кандидат біологічних наук П.Т. Яценко. Автором видано декілька публікацій з історії створення НПП [6]. Активно сприяють дослідженню історії НПП "Сколівсь-

кі Бескиди" і наукові працівники парку, зокрема В.Я. Бандерич, В.П. Приндак, В.О. Крамарець

Виклад основного матеріалу. З метою збереження, відтворення та раціонального використання територіальних комплексів, що мають важливе природоохоронне, естетичне, наукове, освітнє, рекреаційне та оздоровче значення, Указом Президента України № 157/99 від 11 лютого 1999 року створено національний природний парк "Сколівські Бескиди", який є науково-дослідною установою загальнодержавного значення і входить до складу природо-заповідного фонду України. Загальна площа НПП 35684 га., у тому числі – 24702 га надані парку у постійне користування і 10982 га включені до його складу без вилучення у постійного землекористувача (Сколівського військового лісгоспу). НПП створений на території таких адміністративних районів Львівської області:

- Сколівського (землі передані зі Сколівського держлісгоспу – 13639 га та Дрогобицького держлісгоспу – 7696 га);
- Дрогобицького (Дрогобицький держлісгосп – 2012 га);
- Турківського (Сколівський держлісгосп – 1355 га).

НПП знаходиться в підпорядкуванні Державного комітету лісового господарства України і входить до складу державного лісогосподарського об'єднання "Львівліс". Адміністрація НПП почала функціонувати з 1 трав-

ня 1999 р.

Територія, що увійшла до складу НПП, тривалий час зазнавала господарського впливу. Одними з перших ресурсів, які використовувались, були мінеральні води. Перша згадка їх використання датована 1531 роком. На даний час на території НПП "Сколівські Бескиди" налічується близько 40 видів мінеральних вод. Ряд населених пунктів району активно використовувались для розміщення осіб, які прибували сюди для оздоровлення та відпочинку. В цей час сюди приїздили переважно вищі австрійські урядовці, поляки, українці та євреї з Львова, Кракова, Любліна, Бессарабії та Поділля. За М. Орловичем на території району станом на 1912 рік відпочинкові центри були у 22 місцевостях.

У 1926 році було промарковано ряд туристичних маршрутів.

Криза 1930-х років значно вплинула на чисельність туристів. Згодом, напередодні Другої Світової війни на території НПП перебувало 20 000 тисяч відпочиваючих при середній тривалості перебування 4-5 днів.

Традиційним видом господарської діяльності тут були і промисли, пов'язані з лісом. В основному деревину заготовляли на продаж – торгували круглим лісом, сплавляючи його річками та вивозячи залізницею. Значна кількість деревини йшла на виробництво поташу, для виплавки металу, на виробництво скла і т.п. з кінця XIX – на початку XX ст. у м. Сколе та інших населених пунктах формується потужна деревообробна промисловість. Розвивалася тут також гірничодобувна промисловість: у кар'єрах, що розташовані в с. Гребенів та м. Сколе, добували камінь. З 20-х рр. XX століття м. Сколе та навколишні села – Гребенів, Коростів, Корчин та ін. стають центрами масового туризму. До початку Другої світової війни тут функціонувала значна кількість приватних санаторіїв і пансіонатів. У 60-х роках XX ст. територія Сколівських Бескидів знову набуває туристичного значення – тут починають будувати відомчі будинки відпочинку, пансіонати, туристські бази, піонерські табори. На даний час у зоні діяльності НПП діють понад 20 баз відпочинку та пансіонатів. Починає також формуватися мережа приватних господарств, які орієнтуються на екотуризм. Потенційні можливості для розвитку цього виду діяльності в межах НПП є, зокрема, в селах Майдан, Урич, Крушельниця, Підгородці, Корчин, Завадка, Росохач [5].

Розглядаючи історію формування природо-

охоронного об'єкта у хронологічному порядку, треба зазначити, що цьому передувала робота багатьох науковців, працівників лісового господарства, природоохоронців-практиків.

Архівні матеріали, які збереглися у відділі охорони природних екосистем Інституту екології Карпат НАН України і відображають перебіг подій щодо вичленування національного природного парку (НПП) у Бескидах, свідчать, що природоохоронну функцію у регіоні виконували спочатку два об'єкти нижчого рангу, а саме – заказник "Зелеміль" та урочище "Дубинський". Комплексну характеристику і обґрунтування потреби заповідання урочища "Зелеміль" у держлісфонді Сколівського лісгоспазу, як лісового заказника місцевого значення, підготували директор Львівського відділення Інституту ботаніки НАН України академік М.А. Голубець та Генеральний директор об'єднання "Львівліс" О.І. Фурдичко. Довідку ж про доцільність створення лісового заказника місцевого значення "Дубинський" підготувала старший науковий співробітник відділу охорони природних екосистем Львівського відділення Інституту ботаніки НАН України, канд. біол. наук Л.І. Мілкіна. Обидва ці подання недатовані точно, але зроблені вони у кінці 70-х років, коли ще існувало Львівське відділення Інституту ботаніки НАН України, на основі якого у 1991 р. сформовано Інститут екології Карпат НАН України.

За вказаними поданнями ці два об'єкти були виділені офіційно – як ландшафтний заказник місцевого значення "Зелеміль", площею 2908 га, та як заповідне урочище "Дубинське", площею 605 га. Вони й стали основою для подальшого розвитку заповідної справи у регіоні й виділення саме національного природного парку, цілком нової на той час для області категорії природоохоронних об'єктів, що відображало й поступальний розвиток природоохоронної справи в Україні загалом.

23.05.1979 р. Львівським облвиконкомом на адресу ради Міністрів УРСР було надіслано листа за № 1/947 з пропозицією щодо створення на території Сколівського лісгоспазу державного лісового заказника "Сколівські Бескиди".

У той самий період, виконуючи накази виборців, депутат Верховної Ради УРСР десятого скликання від Сколівського виборчого округу № 396 п. Г.Г. Шевель вніс пропозицію поставити перед Радою Міністрів УРСР питання про створення на базі лісових масивів Сколівського району державного лісового заказника

"Сколівські Бескиди". Проте Міністерство лісового господарства не погодило такий проект, посилаючись на те, що лісові масиви Сколівського лісгоспзагу, у межах яких передбачалося виділити заказник, належать до категорії ґрунтозахисних лісів, у яких ведеться посилена охорона, а також на значні запаси стиглих насаджень, які підлягають вирубуванню.

Проаналізувавши спільно з науковцями м. Львова стан заповідної справи в області та розглянувши можливі заходи для її поліпшення, враховуючи відсутність на той час у природно-заповідному фонді області таких категорій природоохоронних об'єктів, як національні та регіональні природні парки, дбаючи про подальший розвиток заповідної справи в області, держуправління екобезпеки у доповідній записці до облвиконкому (№ 98 від 22.02.82 р.) запропонувало створити на північно-східному макросхилі Карпат, у басейні р. Опір, на землях Сколівського і Славського лісгоспзагів регіональний природний парк "Українські Бескиди" площею до 20 тис. га. Вибір території та статус об'єкта було зроблено з урахуванням того, що тут зосереджено великий бальнеологічний потенціал (понад 40 різноманітних мінеральних джерел), є можливості розвитку гірського туризму й гірськолижного спорту, функціонує понад 60 рекреаційно-оздоровчих закладів (баз відпочинку, пансіонатів тощо). Є також цінні природні комплекси, що заслуговують на охорону чи мають важливе рекреаційне значення. Створення РЛП сприяло б соціально-економічному розвитку обох адміністративних районів. Проте і ця пропозиція, незважаючи на менш суворий режим охорони лісів, Мінлісгоспом не була прийнята.

Унаслідок природоохоронної діяльності у 80-90-х роках у Бескидах було створено низку невеликих заказників та заповідних урочищ, загалом охоплено природоохоронним режимом понад 16 тис. га найцінніших природних комплексів. Продовжувалася й робота щодо створення великого природоохоронного об'єкта – за сприяння науковців багатьох наукових установ та вищих навчальних закладів Львова було підготовлено й обґрунтування організації національного природного парку "Українські Бескиди" площею понад 110 тис. га, а згодом зроблено й проект відводу земель, який охоплював площу 96,8 тис. га.

Але доки ці матеріали узгоджували у численних відомствах, було прийнято новий Земельний кодекс України, розпочалася приватизація земель, самозахоплення "батьківщини" –

і лісів, і полів, що зумовило потребу повторного узгодження і меж, і площ проєктованого НПП. Останнє було виконано лише частково, до того ж не було офіційно затверджене на районному рівні, оскільки статус національного природного парку унеможлиблював приватизацію земель. Тому було запропоновано створити НПП на лісових землях ДЛГО "Львівліс".

Створенню НПП у Бескидах сприяло, зокрема, й те, що 8 вересня 1993 р. Президент України Л.М. Кравчук підписав Указ за №362/93 "Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду України", яким Кабінету Міністрів України було доручено до 1 березня 1994 р. подати Президентові України :

- перелік цінних природних територій для резервування і наступної організації заповідників, національних природних парків і об'єктів інших категорій природно-заповідного фонду загальнодержавного значення;

- пропозиції щодо черговості організації таких об'єктів.

Відповідно цей Указ 30.09.1993 р., вхідний № 1796, надійшов до Державного управління екологічної безпеки в Львівській області, спеціалісти якого Я.І. Дубина та С.В. Петров розпочали інтенсивну роботу з відбору таких територій на Львівщині та удосконалення обґрунтування щодо виділення НПП "Українські Бескиди". Ідея вичленування національних природних парків набула на той час широкого визнання [1], і виділення саме такого об'єкта і саме у Бескидах активно пропагували науковці відділу охорони природних екосистем Інституту екології Карпат НАН України, доктор біол. наук С.М. Стойко та канд. біол. наук Л.І. Мілкіна.

22 вересня 1994 р. вийшла Постанова Верховної Ради України № 177 / 94-ВР за підписом О.О. Мороза "Про Програму перспективного розвитку заповідної справи в Україні" ("Заповідники"). Ця Програма передбачала виділення багатьох природоохоронних об'єктів, зокрема й створення у 1995 р. НПП "Українські Бескиди" на площі 116 тис. га, з виділенням фінансування в обсязі 2000 млн. крб. (у цінах 1994 р.). Кабінету Міністрів України було доручено забезпечити реалізацію затвердженої Програми, і тодішній його голова В. Пинзеник 28 листопада 1994 р. видав Розпорядження за № 20027/3, згідно з яким декільком міністрам, зокрема – охорони навколишнього природного середовища України Ю. Костенку, фінансів – В.Гетьману, а також Президенту НАН України

Б.Є. Патону – було доручено вжити заходів щодо виконання зазначеної Програми, передбачивши для цього виділення з Держбюджету, починаючи з 1995 р., відповідних асигнувань по розділу "Охорона навколишнього природного середовища". Було також запропоновано подати до 01.03.1995 р. на розгляд КМУ проект рішення Уряду щодо створення державного органу управління заповідниками та національними природними парками і формування наукового центру досліджень з проблем заповідної справи.

Різне бачення підходів до створення парку "Львівлісом" та Держуправлінням екобезпеки в Львівській області не сприяло вичленуванню природоохоронного об'єкта у Бескидах, загалом гальмувало розвиток заповідної справи в області, тому науковці вирішили винести питання на розгляд громадськості. У березні 1995 р. Л.І. Мілкіна підготувала статтю для газети "Високий замок", яку після детального обговорення на засіданні відділу охорони природних екосистем було значно розширено й відредаговано, і 18.04.1995 р. стаття вийшла друком за підписами С.М. Стойка, Л.І. Мілкіної та П.Т. Яценка під заголовком "Чи бути національному парку "Українські Бескиди?"

Публікація викликала жвавий інтерес громадськості і питання про створення НПП отримало новий імпульс, організаційні питання дискутувалися майже протягом року.

Тоді ж (25.04.1996 р.) газета "Високий замок" публікує статтю О.І. Фурдичка "Чи стануть "Українські Бескиди" національним парком?", з критикою і розміру площі парку (116 тис. га), і її вибору, і пропозиції щодо відведення під парк лісових земель. Висловлено було й пропозицію створити НПП на площі 13,6 тис. га. Водночас було також опубліковано в районній газеті "Сколівські бескиди" у вигляді розмови з О.І. Фурдичком статтю Олексія Треніча під назвою "Чи бути національному парку?", що містила критику підходів до створення НПП на такій великій площі і лише на лісових землях.

Проте, незважаючи на різнобій думок і підходів до виділення НПП у Бескидах, робота з його вичленування не припинялася. Відбулося декілька спільних засідань за участю головного лісничого "Львівлісу" М.В. Оприська, заступника начальника Держуправління екобезпеки М.В. Гука, в.о. завідувача відділу охорони природних екосистем Інституту екології Карпат НАН України канд. біол. наук П.Т. Яценка та старшого наукового співробітника цього

Інституту, канд. біол. наук Л.І. Мілкіної, професора Українського лісотехнічного університету С.А. Генсірука, на яких розглянуто відомчі позиції й підтверджено потребу якнайшвидшого вичленування НПП. Було визначено можливі квартали лісів Держлісфонду та лісів інших користувачів для створення парку, погоджено попередню його площу (до 52 тис. га), а також те, що після створення НПП не буде підпорядкований Мінприроді, а залишиться у віданні "Львівлісу". Було також наголошено на потребі включення існуючих у Бескидах природоохоронних об'єктів до території проектного НПП.

Відповідно, заступник начальника Держуправління екобезпеки в Львівській області М.В.Гук звернувся до директора Інституту екології Карпат НАН України академіка М.А. Голубця з проханням (лист № 06/1002 від 12.06.1996 р.) розглянути на Вченій раді Інституту питання доцільності залучення до першого етапу створюваного національного природного парку "Українські Бескиди" територію ландшафтного заказника місцевого значення "Зелеміль" (2908 га) та заповідного урочища "Дубинське" (605 га). Вчена рада Інституту погодилася з високою оцінкою природоохоронного значення лісів у межах заказника "Зелеміль", яку надали співробітники відділу охорони природних екосистем, і підтримала пропозицію Держуправління щодо його введення до складу НПП. Вчена рада звернулася також з листами до заступника Голови обласної державної адміністрації п. Г.М.Седіла та до Генерального директора ДЛГО "Львівліс" О.І.Фурдичка з проханням розглянути питання про включення цього заказника у склад НПП.

З часом всі питання щодо створення НПП у Бескидах були остаточно вирішені і 11 лютого 1999 р. на площі 35684 га під назвою "Сколівські Бескиди" його було створено з метою "...збереження, відтворення та раціонального використання природних територіальних комплексів, що мають природоохоронне, наукове, освітнє, рекреаційне та ландшафтно-естетичне значення" [2]. До нього, повністю або частково, увійшли раніше створені заповідні об'єкти, які складають 30% його території.

Наукове обґрунтування доцільності створення сучасного парку підготували доктори біологічних наук С.М. Стойко та Л.І. Мілкіна з Інституту екології Карпат НАН України. Безпосередню роботу зі збору підписів та погодження території очолив Я.І. Дубина – тодішній начальник відділу заповідної справи державно-

го управління екології та природних ресурсів у Львівській області. У роботі над створенням заповідного об'єкту високого рівня брали участь спеціалісти згаданого вже управління за участю науковців та керівників Сколівського, Дрогобицького і Турківського держлісгоспів. Першими свої підписи на карті новоутвореного НПП "Сколівські Бескиди" поставили О.І. Фурдичко, на той час генеральний директор ДЛГО "Львівліс" та М.В. Гук, тодішній начальник Державного управління екобезпеки у Львівській області.

Першим директором НПП було призначено відомого у регіоні лісівника М.І. Коханця, який активно долучився у справу формування колективу, науково-технічної ради парку й виконання поставлених перед НПП природоохоронних завдань. Після переведення М.І. Коханця на посаду директора ДП "Славське лісове господарство" директором парку призначено В.Я. Бандерича, колишнього головного лісничого парку. Сформований ними колектив плідно працює, забезпечуючи збереження природних екосистем Сколівських Бескидів, впорядковує і розвиває їхнє рекреаційне використання, здійснює значну наукову й освітню діяльність у регіоні.

Науково-дослідна робота на території НПП "Сколівські Бескиди" проводиться з метою розробки наукових основ охорони, відтворення та раціонального використання природних ресурсів і особливо цінних об'єктів, встановлення постійного моніторингу за станом. Для ведення наукових досліджень в НПП "Сколівські Бескиди" створений науковий відділ, який займається проведенням науково-дослідних робіт за такими основними напрямками: географічний, зоологічний, лісівничий, ботанічний. Основною формою узагальнення результатів наукових досліджень є Літопис природи, 8 томів якого написано і матеріали яких використовуються для оцінки стану навколишнього природного середовища.

Працівниками НПП "Сколівські Бескиди" видано чотири монографії, чотири ілюстровані нариси, шість буклетів, один атлас, методичні рекомендації та ілюстрований альбом. Працівники парку беруть активну участь в наукових форумах на регіональному, загальнодержавно-

му та міжнародному рівнях – за 10 років було представлено 49 наукових доповідей. Опубліковано 43 статті, виступів у пресі – 157. Активно науковою діяльністю на території НПП займаються директор парку – Бандерич В.Я., заступник директора з наукової роботи – Приндак В.П., кандидат сільськогосподарських наук Крамарець В.О., а також Коханець М.І., Мілкіна Л.І., Дейнека А.М. та ін. За останніх декілька років видані наступні праці "Ліси національного природного парку "Сколівські Бескиди" (Дейнека А.М., Мілкіна Л.І., Приндак В.П.), "Національний природний парк "Сколівські Бескиди". Об'єкти неживої природи" (Крамарець В.О., Дубина Я.І., Коханець М.І.), " Національний природний парк "Сколівські Бескиди" (Крамарець В.О., Приндак В.П.), "Національний природний парк "Сколівські Бескиди". Нелісова рослинність" (Лях І.В., Мілкіна Л.І.).

У проведенні наукових досліджень на території НПП надають допомогу науковці Національного лісотехнічного університету України (м. Львів), Національного університету ім. Т.Шевченка (м. Київ), Інституту ботаніки НАН України (м. Київ), Національного університету ім. І. Франка (м. Львів), Інституту екології Карпат НАН України (м. Львів) та ін.

Висновки. Історія створення НПП "Сколівські Бескиди" починається ще з 70-их років ХХ ст.. В той час природоохоронну функцію у регіоні виконували спочатку два об'єкти нижчого рангу, а саме – ландшафтний заказник місцевого значення "Зелеміль" та заповідне урочище "Дубинське". Через декілька десятиліть територія площею 35684 га. ввійшла до складу НПП "Сколівські Бескиди", та є науково-дослідною установою загальнодержавного значення.

Вивчення історії формування території національного природного парку "Сколівські Бескиди" допомагає науковцям проводити історико-географічний аналіз на локальному рівні та визначати напрям антропогенних змін, а також диференціювати природно-динамічні процеси від процесів спричинених антропогенною діяльністю, зрозуміти сучасні фізико-географічні явища та спрогнозувати їх майбутнє.

Література:

1. Природные национальные парки Украины / П.Т. Яценко, Е.М. Гребенюк, Л.А. Тасенкевич, и др. / отв. ред. С.М. Стойко. – Львов : Изд-во "Выща шк." при Львов. ун-те, 1988. – 119 с.
2. Лях І.В. Національний природний парк "Сколівські Бескиди". Нелісова рослинність./ Лях І.В., Мілкіна Л.І. – Львів: Вид-во "Сполом", 2008. – 244 с.
3. Соломаха В.А. Національний природний парк "Сколівські Бескиди" Рослинний світ / Соломаха В.А., Якушенко Д.М., Крамарець В.О. – К. : Вид-во "Либідь", 2004. – 240 с.

4. Дейнека А.М. Ліси національного природного парку "Сколівські Бескиди"/ Дейнека А.М., Мілкіна Л.Л., Приндак В.П. – Львів : Вид-во "Сполом", 2006. – 176 с.
5. Положення про національний природний парк "Сколівські Бескиди", 1999.
6. Яценко П.Т. До історії створення національного природного парку "Сколівські Бескиди" /П.Т.Яценко – Науковий вісник НЛТУ України. – 2009 – Вип.19.8.

Резюме:

Кепеняк Н.Н. К ИСТОРИИ СОЗДАНИЯ И СТАНОВЛЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКА "СКОЛИВСКИЕ БЕСКИДЫ".

В статье подана краткая характеристика использования современной территории НПП "Сколивские Бескиды" в период, когда она не принадлежала к территориям природно-заповедного фонда. Также нами было описано предпосылки создания национального природного парка. Охарактеризованы временные аспекты формирования национального природного парка в Бескидах начиная с момента существования ландшафтного заказника местного значения "Зелеминь" и заповедного урочища "Дубинское", которые стали основой для дальнейшего формирования территории будущего парка и до 11 февраля 1999 года, когда все вопросы по созданию НПП в Бескидах были окончательно решены. Также рассмотрено ход событий по созданию НПП "Сколивские Бескиды", которые начались еще в 70-х годах XX ст. Проанализированы и высветлены некоторые ведомственные неувязки, которые существовали в процессе создания НПП "Сколивские Бескиды" и отображены на страницах публикации. Проанализирована и освещена роль отдельных лиц в реализации идеи создания парка и трансформации названия современного НПП "Сколивские Бескиды".

Ключевые слова: национальный природный парк "Сколивские Бескиды", история создания, лесной заказник "Зелеминь", заповедное урочище "Дубинское", производственное объединение "Львовлес".

Summary:

Кепеняк Н.М. FOR CREATING AND ESTABLISHING HISTORY OF NATIONAL PARK "SKOLIVSKY BESKYDY".

This article describes short usage characteristic of National Park "Skolivsky Beskydy" area at time when it did not belong to the natural protected funds. In this article the time-making aspects of National Park "Skolivsky Beskydy" are defined, from existing at that time regional landscape preserve "Zeletin" and protected valley "Dubynske". Those two areas became the basis for the following development of protected affair in region by the Feb 11, 1999, when all issues had been solved. The article also dated the sequence of events for National Park "Skolivsky Beskydy", which was started at 70th years of 20th cent. During National Park "Skolivsky Beskydy" creation process there were several departmental issues, mentioned in this article. Here is also explained the role of some persons in caring out of idea and title transformation for National Park "Skolivsky Beskydy".

Key words: National Park "Skolivsky Beskydy", history of, conservation area "Zeletin", PA "Lvivlis".

Рецензент: проф. Царик Л.П.

Надійшла 01.04.2013р.